

Vyvěšeno dne: 3. 9. 2026

Svěšeno dne: 17. 9. 2026

Alena Filipová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobců: **a) obec Břežany**, Břežany 23, Břežany, **b) město Horažďovice**, Mírové náměstí 1, Horažďovice, **c) obec Chanovice**, Chanovice 36, Horažďovice, **d) obec Kovčín**, Kovčín 57, Horažďovice, **e) obec Kvášňovice**, Kvášňovice 5, Horažďovice, **f) obec Malý Bor**, Malý Bor 146, Horažďovice, **g) obec Maňovice**, Maňovice 22, Horažďovice, **h) obec Olšany**, Olšany 15, Horažďovice, **ch) obec Pačejov**, Pačejov nádraží 199, Pačejov, **i) obec Velký Bor**, Velký Bor 71, Horažďovice, zastoupených advokátem Mgr. Pavlem Douchou, Ovocný trh 1096/8, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Správa úložišť radioaktivních odpadů**, Dlážděná 1004/6, Praha 1, zastoupené advokátem Mgr. et Mgr. Janem Kořánem, Opletalova 1015/55, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2025, čj. MZP/2025/290/217, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně **c) obce Chanovice** proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2026, čj. 6 A 55/2025-100,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Popis věci a dosavadní průběh řízení

[1] Posuzovaná věc je součástí série sporů, v nichž některé obce brojí proti vytyčení průzkumných území pro zvláštní zásahy do zemské kůry za účelem zjištění vhodných podmínek pro vybudování podzemního úložiště radioaktivních odpadů [§ 4a odst. 4 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích (*geologický zákon*)]. Sporná je zejména otázka dostatečného zohlednění střetávajících se veřejných zájmů ve zmíněné procesní fázi. Podmínky jsou v současnosti prověřovány ve čtyřech lokalitách včetně průzkumného území Březový potok, s jehož vymezením žalobkyně obec Chanovice (*stěžovatelka*) nesouhlasí.

[2] O povolení průzkumu ve sporné lokalitě rozhodlo na základě žádosti Správy úložišť radioaktivních odpadů (OZNR) Ministerstvo životního prostředí (*žalovaný*). Proti vyhovujícímu

rozhodnutí odboru státní správy žalovaného podala stěžovatelka rozklad, který byl napadeným rozhodnutím zamítnut.

[3] Proti rozhodnutí o rozkladu podala žalobu skupina v záhlaví označených obcí. Městský soud v Praze (*městský soud*) ale jejich námitkám nepřisvědčil a napadeným rozsudkem potvrdil závěry žalovaného.

2. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a vyjádření OZNR

[4] **Stěžovatelka** napadá rozsudek městského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení a pro jeho nepřezkoumatelnost. Kasační námitky jsou rozděleny do tří hlavních okruhů – nezákonný výklad § 4a odst. 6 geologického zákona, nedůvodné odlišné zacházení s různými typy průzkumných území a nezohlednění vysoké pravděpodobnosti výběru lokality Březový potok.

[5] Zásadní vadu spatřuje stěžovatelka v tom, že závěry soudu stojí na nesprávném výkladu termínu „obdobně“ v § 4a odst. 6 geologického zákona. Napadený rozsudek tento závěr přejal z judikatury NSS, která uvedený termín vykládá jako „přiměřeně“, jelikož se jedná o legislativní nepřesnost. Pro takový výklad ale neexistují pádné argumenty a důsledkem je rezignace na zvážení veřejných zájmů. Stěžovatelka nesouhlasí s důvody specifického přístupu ke zvláštním zásahům do zemské kůry, které zdejší soud vyložil v rozsudku ze dne 15. 8. 2019, čj. 9 As 121/2018-47 (*rozsudek Kraví Hora*). NSS ve zmíněném případě přikročil k výkladu *contra legem*, aniž by pro takový postup byly splněny předpoklady (rozsudek ze dne 24. 2. 2017, čj. 5 As 154/2016-62).

[6] Judikatura zdejšího soudu v kontextu územních průzkumů nerostných ložisek dlouhodobě trvá na zohlednění veřejných zájmů včetně následného využití území (např. rozsudek ze dne 22. 9. 2022, čj. 4 As 38/2022-34). Přestože stěžovatelka v posuzovaném případě argumentuje obdobně jako v citovaném rozsudku, městský soud jej nesprávně odmítl jako nepřiléhavý. Podstata věci je přitom totožná – veřejné zájmy je třeba zohlednit co nejdříve, aby se v povolovacím procesu co nejdříve identifikovaly překážky bránící konečné činnosti. Napadený rozsudek tedy činí mezi územními průzkumy bezdůvodné rozdíly, ačkoliv se v posuzované věci jedná o podobný, ne-li ještě závažnější zásah co do možných dopadů na okolí. NSS v judikatuře nesprávně označil námitky obcí za předčasné, a to nejen v rozsudku Kraví Hora, ale též v rozsudku ze dne 8. 11. 2018, čj. 4 As 115/2018-63 (*Čihadlo*). Názorový obrat v přístupu ke zvláštním zásahům do zemské kůry, který zdejší soud učinil ve druhém ze jmenovaných rozsudků, je rozporuplný a nepřezkoumatelný. Čtvrtý senát jej navíc nesprávně učinil bez předložení věci rozšířenému senátu NSS. Před zmíněnými rozsudky přitom městský soud opakovaně rozhodoval ve prospěch obcí.

[7] Napadený rozsudek se údajně vůbec nevypořádal se zmatečností argumentace v rozsudku Čihadlo, a proto je nepřezkoumatelný. Stěžovatelka se ohrazuje proti nedostatečnému respektování práva na samosprávu ze strany státu a NSS. Nesouhlasí s tím, že soud obce „odbyl“ s argumentem „*not in my backyard*“ [rozsudek ze dne 29. 5. 2020, čj. 2 As 377/2018-61 (*Hrádek*)]. Zdejší soud by se proto měl odchýlit od dosavadní judikatury a řádně vyložit sporné ustanovení. Judikatura NSS prý totiž vytváří nelogický a nezákonný nerovný přístup. Neexistují důvody, proč by měl mít závažnější zásah mírnější režim. Zdejší soud odlišný přístup odůvodnil historií, technologiemi či cíli obou typů průzkumů. Uvedené rozdíly by ale měly vést k přísnějšímu přístupu ke zvláštním zásahům do zemské kůry za účelem stavby hlubinného úložiště radioaktivního odpadu. Na podporu tohoto závěru stěžovatelka upozorňuje na četné dopady vybudování záměru na okolí. Žalovaný a městský soud tyto dopady vůbec nezohlednili.

[8] Závěrečná část kasační stížnosti upozorňuje, že napadený rozsudek přejal závěry judikatury na fázi průzkumu, aniž by zohlednil zvýšení pravděpodobnosti výběru lokality ke stavbě úložiště. Zatímco původní rozsudky byly vydány v době, kdy byl Březový potok jedním ze sedmi kandidátů, nyní je vybíráno pouze ze čtyř lokalit. V pokročilejší fázi by měly být veřejné zájmy posuzovány důkladněji. Judikatura zdůrazňuje, že průzkum za účelem zvláštního zásahu se od průzkumů

pokračování

nerostných ložisek liší pravděpodobností, že na něj bezprostředně naváže zahájení těžby. Proto nelze závěry rozsudků Kraví Hora a Čihadlo mechanicky aplikovat na posuzovanou věc. Pravděpodobnost výběru lokality Březový potok jako hlavní či záložní varianty vzrostla na 50 % a nelze tudíž vyloučit, že se již jedná o vysokou pravděpodobnost následného zahájení těžby, kterou NSS vytyčil jako hlavní kritérium, které judikatura navíc nijak nevysvětluje. V rozsudku Čihadlo přitom NSS za nežádoucí označil odsouvání argumentů do pozdějších procesních fází. Důsledkem totiž mohou být rostoucí náklady stran.

[9] Stěžovatelka proto navrhuje předložení věci rozšířenému senátu NSS. Je přesvědčena, že by se zdejší soud měl odchýlit od závěrů rozsudků Čihadlo, Hrádek a Kraví Hora. Rozšířený senát by měl posoudit, zda je při rozhodování o povolení průzkumu pro zvláštní zásah do zemské kůry nutné poměřovat veřejné zájmy z pohledu geologického průzkumu, nebo z pohledu zamýšleného využití území.

[10] **Žalovaný** ve vyjádření uvedl, že se sporným zákonným ustanovením naložil v souladu s judikaturou NSS a městský soud tento postup akceptoval. Po správních orgánech nelze při povolení průzkumu požadovat stejnou míru vypořádávání veřejných zájmů jako při povolování samotné výstavby. Jedná se totiž jen o ověření možností. Městský soud postupoval v souladu s judikaturou NSS a kasační stížnost by proto měla být zamítnuta.

[11] **OZNŘ** se rovněž ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku a navrhuje kasační stížnost zamítnout. Upozorňuje, že z povahy zvláštních zásahů do zemské kůry vyplývá, že některé části sporného zákonného ustanovení na ně nemohou být vůbec aplikovatelné. NSS proto správně uzavřel, že se jedná o legislativní nepřesnost. Poměrování veřejných zájmů z pohledu následného využití území má smysl pouze při vysoké pravděpodobnosti povolení záměru bezprostředně po realizaci průzkumu. Uvedené závěry jsou potvrzeny rozsudky Kraví Hora, Čihadlo a Hrádek. Argumentuje-li stěžovatelka tím, že uvedená judikatura není na posuzovanou věc aplikovatelná kvůli snížení počtu zkoumaných lokalit, upozorňuje OZNŘ, že zdejší soud v rozsudku ze dne 22. 7. 2026, čj. 21 As 283/2025 (*Hrádek 2*), vztáhl dosavadní závěry rovněž na pouhé čtyři zkoumané lokality. Ke sporné otázce tedy existuje ustálená judikatura, ze které vycházely správní orgány i městský soud. Není pravda, že se napadený rozsudek nevypořádal s judikaturou k průzkumům za účelem vybudování nerostných ložisek. Proces v obou případech totiž probíhá odlišně, což se promítá do pravděpodobnosti bezprostředního zahájení povolovacího řízení. NSS navíc v rozsudku ze dne 20. 11. 2025, čj. 4 As 112/2025-33, zdůraznil, že veřejné zájmy je třeba zkoumat pouze ve vztahu k těm činnostem, které jsou předmětem řízení.

[12] Vyjádření rovněž připomíná význam veřejného zájmu na stavbě hlubinného úložiště jaderného odpadu a mezinárodní závazky České republiky. OZNŘ stěžovatelku ujišťuje, že při plnění svých úkolů postupuje obezřetně a na základě přísných kritérií. Vždy se snaží o zajištění maximální bezpečnosti. Upozorňuje na usnesení vlády, které se otázky věnovalo, a také na koncepci nakládání s radioaktivními odpady. OZNŘ nepovažuje za reálný návrh stěžovatelky ukládat vyhořelé jaderné palivo v zahraničí. Veškeré parametry výběru vysvětlila OZNŘ dostatečně s ohledem na fázi procesu.

3. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] NSS připomíná, že *kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví* (§ 102 s. ř. s.). Zákon vymezuje důvody, pro které lze rozhodnutí napadnout, a nedodrží-li je stěžovatelka, je kasační stížnost nepřípustná (§ 103 a 104 s. ř. s.). Přípustná kasační stížnost proto musí argumentačně směřovat proti závěrům napadeného rozsudku městského soudu.

[14] V posuzovaném případě však významná část kasační stížnosti ve skutečnosti polemizuje s konkrétními pasážemi předchozí judikatury zdejšího soudu, a nikoliv s vlastními závěry

městského soudu. Přezkum dříve učiněných závěrů NSS přitom nemá být předmětem nynějšího kasačního řízení. NSS se proto nezabýval polemikou stěžovatelky s výkladem § 4a odst. 6 geologického zákona, který sám zaujal v rozsudcích Kraví Hora a Čihadlo. Stejně tak se nemůže zabývat ani (ne)dostatečností odůvodnění rozsudku Čihadlo, nesouhlasem s užitím argumentu „*not in my backyard*“ či údajně nezákonnou změnou judikatury. Zmíněné námitky totiž nesouvisí s napadeným rozsudkem, jehož přezkum je podstatou řízení o kasační stížnosti, a nemohou proto být ani předmětem současného řízení. Jiná situace by samozřejmě nastala, když by NSS dospěl k závěru, že dříve vyslovené právní názory jsou chybné, resp. když by se od nich chtěl odchýlit postupem podle § 17 odst. 1 s. ř. s. Nic takového však v nyní posuzovaném případě nenastalo.

[15] V této věci se proto NSS zaměří pouze na námitky, které splňují zákonné vymezení přípustných kasačních důvodů. Konkrétně tedy na to, že stěžovatelka napadenému rozsudku vytýká pouhé mechanické převzetí judikatury zdejšího soudu, nezohlednění judikatury ve věci geologických průzkumů nerostných ložisek a nepřezkoumatelnost. Posouzena bude též námitka nezohlednění změny pravděpodobnosti výběru lokality Březový potok kvůli snížení počtu zkoumaných oblastí. Závěrem se NSS vypořádá s návrhy na změnu judikatury a na předložení věci rozšířenému senátu zdejšího soudu.

3.1. Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný

[16] Úvodem NSS posoudil tvrzenou nepřezkoumatelnost části napadeného rozsudku. Pouze u přezkoumatelného rozsudku totiž lze přistoupit k věcnému vypořádání námitek.

[17] Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že uvedenou vadou odůvodnění trpí, jelikož se městský soud nevypořádal s jejími námitkami proti rozsudku Čihadlo. Tento rozsudek je prý zmatečný a jeho odůvodnění je vnitřně rozporné. Jelikož městský soud na vytýkané vady nereagoval, je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[18] NSS již dříve opakovaně vyložil, že za nepřezkoumatelný rozsudek považuje až takový rozsudek, z něhož není zřejmé, jaké skutečnosti považuje soud za rozhodné, popř. na jakých úvahách své rozhodnutí založil. Nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost pak trpí rozsudek, který postrádá základní náležitosti nebo z něhož není seznatelné, zda soud žalobu zamítl, nebo o ní odmítl rozhodnout. Kromě uvedeného je třeba zmínit, že smyslem řízení o žalobě proti rozhodnutí před krajským soudem je přezkum napadeného rozhodnutí správního orgánu. Úkolem krajského soudu naopak není přezkoumávat rozsudky NSS, které byly vydány v odlišných řízeních.

[19] Dožadovala-li se proto stěžovatelka po městském soudu vypořádání žalobní námitky směřující proti dřívějšímu rozsudku NSS, vykročila již před městským soudem z rámce řízení o žalobě. Uplatněná námitka zjevně vybočila z předmětu řízení, a proto lze konstatovat, že i kdyby na ni soud výslovně neodpověděl, nemohla by tato vada zasáhnout do práv stěžovatelky způsobem odůvodňujícím zrušení rozsudku. Zdejší soud navíc již v minulosti upozornil, že krajské soudy nemusí reagovat na každý dílčí argument, obsahuje-li rozsudek ucelenou argumentaci, která je natolik logická a srozumitelná, že není namístě pochybovat o správnosti závěrů napadeného rozsudku (např. rozsudek ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, bod 41). Z nyní napadeného rozsudku je přitom zřejmé, že městský soud s rozsudkem Čihadlo pracoval a ztotožnil se s jeho závěry (body 40–44). Dle NSS se tímto postupem implicitně vypořádal též s namítanou vadou nepřezkoumatelnosti. Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.

3.2. Městský soud správně aplikoval judikaturu a nedopustil se neodůvodněného nerovného přístupu

[20] Stěžovatelka napadenému rozsudku vytýká, že mechanicky aplikoval judikaturu založenou na nesprávném výkladu § 4a odst. 6 geologického zákona a toto ustanovení vyložil v rozporu se zněním zákona. Nesprávně odmítl aplikaci rozsudku 4 As 38/2022-34, ačkoliv je založen na

pokračování

podobných principech. Napadený rozsudek pokračuje na základě judikatury v odlišném přístupu ke srovnatelným kategoriím geologických průzkumů, ačkoliv k tomu neexistuje důvod. Stěžovatelka rovněž upozorňuje na změnu počtu prověřovaných oblastí ze sedmi na čtyři, která údajně způsobila neaplikovatelnost závěrů dřívější judikatury. Městský soud prý tuto skutečnost bagatelizoval a nezohlednil ji.

[21] Z napadeného rozsudku NSS zjistil, že je jeho odůvodnění založeno na závěrech rozsudků Čihadlo, Kraví Hora a Hrádek. Městský soud zohlednil zejména otázku posouzení veřejných zájmů ve fázi rozhodování o stanovení průzkumného území a rozdíly v požadavcích na různé typy geologických průzkumů. Při výkladu sporného ustanovení vyšel napadený rozsudek ze závěrů rozsudku Kraví Hora. Uvedenou judikaturu plně aplikoval na posuzovaný případ, jelikož i po snížení počtu zkoumaných lokalit ze sedmi na čtyři není vysoce pravděpodobné, že na územní průzkum bude bezprostředně navazovat fáze povolení záměru. Judikaturu, kterou argumentovaly obce v žalobě, označil soud za nepřiléhavou. NSS totiž ve věci Čihadlo vysvětlil skutkovou odlišnost geologických průzkumů za účelem využití nerostného ložiska a průzkumů za účelem umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu (body 40–45 napadeného rozsudku). Na přiléhavosti judikatury dle městského soudu nic nemění ani snížení počtu prověřovaných lokalit. Účelem průzkumu je totiž nadále ověřit, zda je vůbec realizace hlubinného úložiště možná. To, zda bude pro lokalitu Březový potok navazovat fáze směřující k výstavbě záměru, není jisté ani vysoce pravděpodobné (bod 43 napadeného rozsudku).

[22] NSS v minulosti již výslovně upozornil na význam skutkových odlišností dvou skupin případů: jednak řízení o stanovení územního průzkumu za účelem vyhledání ložisek nerostů, jednak řízení o stanovení průzkumného území za účelem ověření možnosti realizovat v dané lokalitě hlubinné úložiště radioaktivního odpadu. Odlišný přístup zdůvodnil rozdílnými účely obou typů průzkumu. Zatímco první typ průzkumu směřuje bezprostředně k zahájení řízení o povolení realizace (již v žádosti bývá deklarován zájem soukromého investora zahájit v případě vyhovění těžbu), ve druhém případě se jedná o pouhé ověření podmínek u více alternativ (rozsudek čj. 4 As 38/2022-34). Z toho vyplývá další odlišnost, kterou je rozdílná pravděpodobnost realizace záměru v případě vyhovění žádosti. Zdejší soud proto dospěl k závěru o nutnosti vykládat § 4a odst. 6 geologického zákona s přihlédnutím ke specifickým průzkumu za účelem ověření podmínek pro možnou výstavbu hlubinného úložiště. Ustanovení je třeba na tyto případy aplikovat pouze přiměřeně a veřejné zájmy mají být posuzovány z pohledu územního průzkumu, nikoliv z pohledu výsledného záměru. Nároky na odůvodnění rozhodnutí jsou nižší než v případě žádosti o stanovení průzkumného území za účelem vyhledání ložisek nerostů. Stejný standard by byl v případě zvláštních zásahů nepřiměřený, předčasný a nereálný s ohledem na to, že právě až ověřovací průzkum je prostředkem k získání podrobnějších informací o podmínkách v konkrétní lokalitě (body 37–42 rozsudku Čihadlo).

[23] Uvedené závěry zdejší soud později zopakoval, když konstatoval plnou přenositelnost judikatury v případech, které se liší pouze identitou žalobců a lokalitou potenciálního úložiště. Opětovně zdůraznil, že na zvláštní zásahy do zemské kůry je vhodné aplikovat § 4a odst. 6 geologického zákona přiměřeně. Výslovně uvedl, že městský soud postupoval nesprávně, když poměřoval zájem na provedení průzkumu se zájmem na následném využití území (body 29–41 rozsudku Kraví Hora). Zcela totožné závěry pak NSS vyslovil rovněž v bodech 22–29 rozsudku Hrádek a v bodech 45–49 rozsudku Hrádek 2. Druhý ze jmenovaných rozsudků byl navíc vydán v situaci, kdy sporná lokalita byla pouze jednou ze čtyř zbývajících alternativ. Přesto NSS na dosavadních závěrech setrval (bod 24).

[24] Ze shrnutí judikatury je zjevné, že se NSS obdobnými případy zabýval opakovaně a již několikrát konstatoval přenositelnost judikатурních závěrů. V rozsudku Čihadlo zdejší soud započal samostatnou judikатурní linií pro průzkumy za účelem prověření možnosti stavby hlubinného úložiště jaderného odpadu. Své závěry výslovně odlišil od průzkumů za účelem těžby nerostného ložiska. Za stěžejní důvody vyčlenění zvláštních zásahů do samostatné kategorie označil

odlišnost účelů obou typů průzkumů a pravděpodobnost následné realizace záměru. Přednesl tedy logické důvody odlišného režimu obou typů územních průzkumů. V následujícím rozsudku Kraví Hora NSS výslovně zdůraznil přenositelnost závěrů na obdobné případy a nutnost rozlišovat je od průzkumů nerostných ložisek.

[25] Rozsudek napadený stěžovatelkou bezpochyby vychází ze závěrů citovaných rozsudků. Městský soud uvedl, že zvláštní zásahy do zemské kůry mají speciální režim a nelze na ně vztáhnout principy judikatury k nerostným ložiskům. Doslovně tedy kopíroval závěry zdejšího soudu učiněné v rozsudcích Čihadlo, Kraví Hora, Hrádek a Hrádek 2. Stěžovatelka se proto mylí, uvádí-li, že na posuzovanou věc nejsou aplikovatelné závěry výše citované judikatury. Městský soud totiž přesně identifikoval přílehlavé rozsudky, a naopak správně vyloučil aplikaci nesouvisející judikatury. Citované rozsudky opakovaně a detailně vysvětlily, proč je potřeba k ověřování podmínek pro umístění úložiště jaderného odpadu postupovat odlišně.

[26] Správně naložil městský soud též s výkladem § 4a odst. 6 geologického zákona. NSS v minulosti opakovaně uvedl, že sporné ustanovení je třeba pro potřeby zvláštních zásahů do zemské kůry aplikovat přiměřeně, nikoliv obdobně. V obdobných případech proto postačí, vypořádá-li žalovaný veřejné zájmy z pohledu samotného průzkumu. Bylo by nepřiměřené požadovat po něm stejně důkladné odůvodnění jako v případech průzkumů nerostných ložisek, u nichž může být zohledněno výsledné využití území. Uvedenými principy se městský soud v napadeném rozsudku řídil a přidržel se judikaturního výkladu sporného ustanovení. V souladu s ním označil odůvodnění napadeného rozhodnutí za dostatečné a s tímto závěrem se NSS ztotožňuje. Stěžovatelčin požadavek na zhodnocení možných dopadů výstavby hlubinného úložiště proto nemá oporu v zákoně.

[27] NSS je rovněž přesvědčen, že se městský soud dostatečně vypořádal s vyšší pravděpodobností realizace výstavby úložiště v lokalitě Brezový potok. Správně totiž uvedl, že na účelu průzkumu se nic nemění – i nadále jde o pouhé ověření podmínek, na které bezprostředně nenavazuje těžba. Odlišná proto zůstává i míra pravděpodobnosti brzké realizace záměrů oproti průzkumům nerostných ložisek a judikatury, na niž odkazuje stěžovatelka. V posuzovaném případě nevystupuje jako žadatel soukromý investor deklarující záměr okamžitě navázat na průzkum ložiska žádostí o povolení těžby. OZNŘ pouze prověřuje podmínky na více místech, aby získala informace pro možné rozhodnutí o umístění hlubinného úložiště jaderného odpadu. Aplikovatelnost judikatury po snížení počtu prověřovaných lokalit na čtyři již potvrdil NSS v rozsudku Hrádek 2 a desátý senát neshledal důvod se od uvedeného závěru odchýlit.

[28] Z uvedených důvodů navíc není pro posuzovaný spor použitelný ani zákaz zvyšovat náklady stran umělým odsouváním vypořádání veřejných zájmů do pozdějších procesních fází. Ten totiž NSS rovněž vyslovil vůči soukromému investorovi v situaci, kdy správní orgán již ve fázi žádosti o územní průzkum musel vědět o neslučitelnosti zamýšlené těžby v konkrétním místě s veřejnými zájmy. Taková situace v posuzovaném případě zjevně nenastala.

[29] Stěžovatelka namítala nesprávný postup při aplikaci judikatury, neodůvodněný nerovný přístup k různým typům územních průzkumů a nezákonný výklad sporného zákonného ustanovení. NSS shrnuje, že městský soud veškeré tyto námitky vypořádal v souladu s relevantní judikaturou zdejšího soudu, která opakovaně vysvětlila legitimní důvody odlišného přístupu k různým typům územních průzkumů a usměrnila výklad ustanovení § 4a odst. 6 geologického zákona. Správně vyloučil použitelnost judikatury týkající se průzkumů nerostných ložisek a vypořádal se též se snížením počtu zkoumaných lokalit. Uvedené kasační námitky jsou proto nedůvodné.

3. 3. NSS nespátřuje důvod k předložení věci rozšířenému senátu

[30] Závěry relevantní judikatury považuje stěžovatelka za nesprávné a nedostatečně odůvodněné. Navíc je přesvědčena, že judikaturní závěry nebyly změněny řádným zákonným

pokračování

postupem. Navrhuje proto, aby desátý senát předložil rozšířenému senátu NSS otázku, zda je při rozhodování o povolení průzkumu pro zvláštní zásah do zemské kůry nutné poměřovat veřejné zájmy z pohledu geologického průzkumu, nebo z pohledu zamýšleného využití území.

[31] Zákon stanoví, že *dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu* (§ 17 odst. 1 s. ř. s.). Podle judikatury NSS je pravomoc rozšířeného senátu dána v případech skutečného rozporu v dosavadní judikatuře nebo hodlá-li se postupující senát odchýlit od názoru vysloveného v jiném rozhodnutí zdejšího soudu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 10. 2023, čj. 2 Afs 132/2020-63, bod 16).

[32] Z výše uvedeného shrnutí judikatury je zřejmé, že v posuzovaném případě existuje několik rozsudků, které setrvale opakují závěry o legitimním rozdílném přístupu k průzkumům za účelem ověření podmínek zvláštního zásahu do zemské kůry, nutnosti usměrnit výklad § 4a odst. 6 geologického zákona a nižších nárocích na vypořádání veřejných zájmů. Tyto závěry byly nedávno potvrzeny též pro obdobný skutkový stav s pouze čtyřmi zkoumanými lokalitami. V posuzovaném případě proto neexistuje judikaturní rozpor.

[33] NSS přitom nespatřuje ani žádný rozumný důvod, proč by se měl od ustálené judikatury v posuzovaném případě odchýlit. Výše popsané závěry zdejšího soudu považuje za logické, obsahově konzistentní a dostatečně odůvodněné. Neztotožňuje se ani se závěrem o nezákonné změně závěrů předchozí judikatury, jelikož důvody odlišného zacházení s oběma typy průzkumů považuje za legitimní. Stěžovatelkou navrhovaná otázka byla zdejším soudem výslovně a opakovaně zodpovězena a zdejší soud neshledal důvod navrhnout rozšířenému senátu změnu ustáleného právního názoru.

[34] Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě neexistuje judikaturní rozpor a NSS se nehodlá od dříve vyslovených závěrů odchýlit. Tuto věc proto nepředložil rozšířenému senátu.

4. Závěr a náklady řízení

[35] S ohledem na výše uvedené dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly žádné náklady vymykající se z běžné úřední činnosti. Rovněž v případě osoby zúčastněné na řízení platí, že je jako organizační složka státu z hlediska své specializace schopna vystupovat v běžném soudním řízení a není proto třeba, aby ji zastupoval advokát. Proto jí nenáleží právo na vynaložené náklady řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. září 2026

L. S.

Vojtěch Šimíček v. r.
předseda senátu